

Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016

2016 dccc 6

RHAN 3

FFURFLENNI TRETH, YMHOLIADAU AC ASESIAU

PENNOD 6

ASESIAU ACC

Asesu treth a gollir neu ad-daliad gormodol

54 Asesu treth a gollir

Os daw ACC i'r casgliad—

- (a) nad aseswyd swm o dreth ddatganoledig y dylid bod wedi ei asesu fel treth ddatganoledig sydd i'w chodi ar berson,
- (b) bod asesiad o'r dreth ddatganoledig sydd i'w chodi ar berson yn annigonol neu wedi dod yn annigonol, neu
- (c) bod ymwarded mewn perthynas â threth ddatganoledig wedi ei hawlio neu wedi ei roi, sy'n ormodol neu wedi dod yn ormodol,

caiff ACC asesu'r swm neu'r swm pellach y dylid ei godi yn ei farn ef er mwyn gwneud iawn am y dreth ddatganoledig a gollir.

55 Asesiad i adennill ad-daliad treth gormodol

- (1) Os ad-dalwyd swm o dreth ddatganoledig i berson, ond na ddylid bod wedi ei ad-dalu iddo, caniateir asesu ac adennill y swm hwnnw fel pe bai'n dreth ddatganoledig nas talwyd.

- (2) Os gwnaed yr ad-daliad gyda llog, caiff y swm a asesir ac a adenillir gynnwys swm y llog na ddylid bod wedi ei dalu.

56 Cyfeiriadau at “asesiad ACC”

Yn y Ddeddf hon, ystyr “asesiad ACC” yw asesiad o dan adran 54 neu 55.

Gwneud asesiadau ACC

57 Cyfeiriadau at y “trethdalwr”

Yn adrannau 58 i 61, ystyr “trethdalwr” yw—

- (a) mewn perthynas ag asesiad ACC o dan adran 54, y person y mae'r dreth ddatganoledig i'w chodi arno,
- (b) mewn perthynas ag asesiad ACC o dan adran 55, y person a grybwyllir yno.

58 Amodau ar gyfer gwneud asesiadau ACC

(1) O ran asesiad ACC—

- (a) caniateir ei wneud yn y ddau achos a bennir yn is-adrannau (2) a (3) yn unig, a
- (b) ni chaniateir ei wneud yn yr amgylchiadau a bennir yn is-adran (4).

(2) Yr achos cyntaf yw pan fo'r sefyllfa a grybwyllir yn adran 54 neu 55 wedi ei pheri'n ddiotal neu'n fwriadol gan—

- (a) y trethdalwr,
- (b) person sy'n gweithredu ar ran y trethdalwr, neu
- (c) person a oedd yn bartner yn yr un bartneriaeth â'r trethdalwr.

(3) Yr ail achos yw—

- (a) pan fo hawl ACC i ddyroddi hysbysiad ymholiad i ffurflen dreth wedi dod i ben, neu pan fo wedi cwblhau ei ymholiadau i ffurflen dreth, a
- (b) ar yr adeg y daeth yr hawl honno i ben neu y cwblhaodd yr ymholiadau hynny, na ellid bod wedi disgwyl yn rhesymol i ACC fod yn ymwybodol o'r sefyllfa a grybwyllir yn adran 54 neu 55 ar sail gwybodaeth a ddarparwyd iddo cyn yr adeg honno.

(4) Ni chaniateir gwneud asesiad ACC—

- (a) os gellir priodoli'r sefyllfa a grybwyllir yn adran 54 neu 55 i gamgymeriad yn y ffurflen dreth o ran ar ba sail y dylid bod wedi cyfrifo'r rhwymedigaeth i'r dreth ddatganoledig, a
- (b) os gwnaed y camgymeriad oherwydd bod y ffurflen dreth wedi ei dychwelyd ar y sail a oedd yn bodoli ar yr adeg y'i dychwelwyd, neu yn unol â'r arfer a oedd yn bodoli'n gyffredinol bryd hynny.

59 Terfynau amser ar gyfer asesiadau ACC

(1) Ni chaniateir gwneud asesiad ACC dros 4 blynedd ar ôl y dyddiad perthnasol.

Statws This is the original version (as it was originally enacted).

- (2) Ond caniateir gwneud asesiad ACC o drethdalwr hyd at 6 mlynedd ar ôl y dyddiad perthnasol mewn unrhyw achos sy'n cynnwys sefyllfa a grybwyllir yn adran 54 neu 55 sydd wedi ei pheri'n ddiolfal gan y trethdalwr neu gan berson cysylltiedig.
- (3) A chaniateir gwneud asesiad ACC o drethdalwr hyd at 20 mlynedd ar ôl y dyddiad perthnasol mewn unrhyw achos sy'n cynnwys sefyllfa a grybwyllir yn adran 54 neu 55 sydd wedi ei pheri'n fwriadol gan y trethdalwr neu gan berson cysylltiedig.
- (4) Nid yw asesiad ACC o dan adran 55 oddi allan i'r cyfnod os caiff ei wneud o fewn y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diwrnod y gwnaed yr ad-daliad o dan sylw.
- (5) Os yw'r trethdalwr wedi marw—
 - (a) rhaid gwneud unrhyw asesiad ACC o'r cynrychiolwyr personol cyn diwedd y cyfnod o 4 blynedd sy'n dechrau â dyddiad y farwolaeth, a
 - (b) ni chaniateir gwneud asesiad ACC mewn perthynas â dyddiad perthnasol dros 6 mlynedd cyn y dyddiad hwnnw.
- (6) Ni ellir gwrthwynebu gwneud asesiad ACC ar y sail fod y terfyn amser ar gyfer ei wneud wedi mynd heibio ond fel rhan o adolygiad o'r asesiad neu apêl yn ei erbyn.
- (7) Yn yr adran hon—
 - ystyr "dyddiad perthnasol" ("*relevant date*") yw—
 - (a) os dychwelwyd y ffurflen dreth ar ôl y dyddiad ffeilio, y diwrnod y dychwelwyd y ffurflen dreth, neu
 - (b) fel arall, y dyddiad ffeilio;
 - ystyr "person cysylltiedig" ("*related person*"), mewn perthynas â'r trethdalwr, yw—
 - (a) person sy'n gweithredu ar ran y trethdalwr, neu
 - (b) person a oedd yn bartner yn yr un bartneriaeth â'r trethdalwr.

60 Sefyllfaoedd sydd wedi eu pheri'n ddiolfal neu'n fwriadol

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys at ddibenion adrannau 58 a 59.
- (2) Caiff sefyllfa ei pheri'n ddiolfal gan berson os yw'r person yn methu â chymryd gofal rhesymol i osgoi peri'r sefyllfa honno.
- (3) Pan fo—
 - (a) gwybodaeth yn cael ei darparu i ACC,
 - (b) y person a ddarparodd yr wybodaeth, neu'r person y'i darparwyd ar ei ran, yn darganfod yn nes ymlaen bod yr wybodaeth yn anghywir, ac
 - (c) y person hwnnw yn methu â chymryd camau rhesymol i hysbysu ACC, mae unrhyw sefyllfa sy'n cael ei pheri gan yr anghywirdeb i'w thrin fel pe bai wedi ei pheri'n ddiolfal gan y person hwnnw.
- (4) Mae cyfeiriadau at sefyllfa sy'n cael ei pheri'n fwriadol gan berson yn cynnwys sefyllfa sy'n cael ei pheri o ganlyniad i anghywirdeb bwriadol mewn dogfen a roddir i ACC.

61 Y weithdrefn asesu

- (1) Rhaid dyroddi hysbysiad i'r trethdalwr am asesiad ACC.

Statws *This is the original version (as it was originally enacted).*

- (2) Rhaid talu'r swm sy'n daladwy yn unol ag asesiad ACC cyn diwedd y cyfnod o 30 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r diwrnod y dyroddir yr hysbysiad am yr asesiad.
- (3) Ar ôl i hysbysiad am yr asesiad gael ei ddyroddi i'r trethdalwr, ni chaniateir addasu'r asesiad ac eithrio yn unol â darpariaethau datganedig unrhyw ddeddfiad.